

La Femosa

Revista d'opinió i informació local

ARTESA DE LLEIDA, setembre - octubre de 2004 | núm. 212

Llar d'infants inaugurada per
l'Hble. Sr. Joan Carretero i Grau,
conseller de Governació i Administracions Públiques
de la Generalitat de Catalunya, durant l'alcaldia de
l'Il.lm. Sr. Ricard Pons i Pico.
Artesa de Lleida, 3 d'agost de 2004.

Consell de redacció

Felip Domènech i Costafreda
Josep Gallart i Fernández
Francesc Gallart i Fernández
Lluís Gil i Fontanet
Ricard Pons i Pico
Maria Serra i Domènech
Ramon Serra i Batlle
Eulàlia Solà i Miró

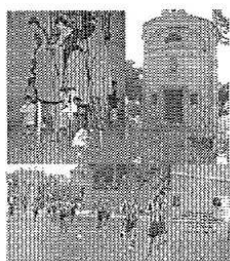
Col·laboradors

Alternativa Ecologista d'Artesa
Cèlia Argilès i Andrés
Alba Bosch i Pijuan
Adolf Costafreda i Castillo
Neus Falcó i Manonelles
Laura Farran i Botargues
Lluís Gil i Fontanet
Felip Gallart i Fernández
Josep Gallart i Fernández
Jaume Liarte i Montserrat
Yolanda Liarte Teixidó
Miquel Àngel Navarro
Jordi Niubó i Nosas
Joan Ramon París i Oró
Ramon Serra i Batlle
Carme Sirvent i Garcia
Eulàlia Solà i Miró
Miquel Terés

Fotògraf

Ramon Serra i Batlle

Artesa no
s'atura

Els articles que apareixen a les
planes de La Femosa reflecteixen
únicament l'opinió de llurs signants.

2a. època.
Dipòsit Legal:
L-264-1981.

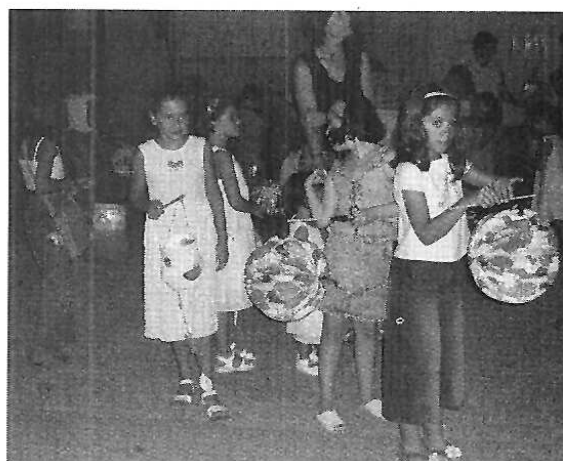
Índex

El Reportatge	4
	<i>Ramon Serra</i>
Pòrtic	5
Actualitat Artesenca	6
	<i>Cèlia Argilès</i>
Imatges de l'Actualitat Artesenca	8
	<i>Ramon Serra</i>
La cuina d'abans	12
	<i>Adolf Costafreda</i>
Reflexionem?	13
	<i>Alba Bosch</i>
Programació de la Xarxa	13
Parlem del C. F. Artesa	15
	<i>Miquel Terés</i>
Inauguració de la nova Llar	17
	<i>Ricard Pons</i>
Mots encreuats	20
	<i>M. A. Navarro</i>
La salut de cada dia	21
	<i>Carme Sirvent</i>
Un reconeixement merescut	22
	<i>Yolanda Liarte</i>
El dret de protestar	23
	<i>Laura Farran</i>
Livingston	24
	<i>Joan Ramon Oró</i>
Història d'una petita història (III)	28
	<i>Adolf Costafreda</i>
Tot passejant lo gos	32
	<i>Alternativa Ecologista</i>
A l'ombra d'aquest cos	33
	<i>Eulàlia Solà</i>

EL REPORTATGE

Per Sant Jaume fanalets...

Ramon Serra

Els infants són els veritables reis de la festa

La celebració de la diada de Catalunya ens va recordar, un any més, tot el seguit de reptes que té el futur del nostre país: l'aspiració d'un nou Estatut, un nou sistema de finançament i el ple reconeixement dels drets nacionals dins d'Europa (la nostra llengua i la nostra cultura).

L'Onze de Setembre simbolitza, més que no pas cap altra data, la nostra eterna aspiració a ser com a poble allò que vulguem ser, a definir-nos per nosaltres mateixos. Aquests tres eixos marcaran, sens dubte, el futur de tota política que estimi Catalunya i obligaran els partits a definir-se clarament amb propostes serioses que consolidin Catalunya cap a un futur que garanteixi la nostra supervivència dins d'això que ara anomenen la globalització i altres reptes com la creixent immigració i la nostra representació dintre del nou mapa d'Europa.

El món canvia mol ràpidament i ens caldrà molta imaginació, molta empena i, segurament, molt valor per aconseguir les fites que assegurin el nostre futur, la nostra identitat com a poble. Però estem segurs que sabrem trobar el camí i que, malgrat tot, d'una manera o altra continuarem existint.

Mentre, ens caldrà continuar celebrant l'Onze de Setembre, per no oblidar-ho, per no oblidar que un onze de setembre milers de catalans van perdre la seva vida per defensar Catalunya. Per no oblidar que després van venir anys difícils, molt difícils, anys de lluita, de persecució, de guerres on unes altres persones van perdre la vida, van patir per defensar Catalunya. Mai no ho vam tenir fàcil des de llavors, però d'una manera o altra Catalunya subsistí.

Continuarem celebrant l'Onze de setembre per no oblidar el passat, però, sobretot, per no oblidar que el nostre futur passa per la reivindicació dels nostres drets com a poble, per l'assoliment de la nostra identitat, la nostra llengua, la nostra cultura i, també, per l'adaptació als nous temps, la integració dels nous reptes a la nostra manera de ser. Així ho haurem de fer, almenys fins que puguem ser catalans sense complexos, sense que ningú no ens hagi de dir com hem de ser-ho.

CURSETS DE NATACIÓ

Un cop acabada la Festa Major, es van iniciar els cursets de natació que cada any, l'Associació de Mares i Pares organitza per a tota la quitxalla, amb la finalitat que aprenguin a nedar i ho facin amb una bona tècnica. El nombre de nens i nenes participants és força elevat, tant és així, que els grups es van succeint al llarg de tot el dia des de les 11 del matí a les 5 de la tarda, descansant els monitors de 2 a 3 de la tarda.

A banda, però, de la quitxalla, també molta gent adulta s'apunta a fer aquest sa exercici, i als vespres es va dur a terme el curs per a gent adulta, on tot era noies i senyores.

Com a novetat d'enguany, la piscina també va comptar amb un curs d'aquaeròbic, on s'hi van inscriure unes quinze persones.

MULLA'T 2004

Ja fa uns anys que el municipi col·labora amb la Fundació per l'Esclerosi Múltiple, i s'afegeix a la campanya del Mulla't que té lloc a la piscina municipal. Aquest acte que es seguit a tot Catalunya per gran nombre de col·lectius i entitats, estava previst de celebrar-se el darrer dia de la festa Major (4 de juliol) si bé per inclemències del temps es va ajornar fins al dia 18 de juliol.

La participació i col·laboració dels artesencs va estar com cada any força destacable, i l'Associació de Joves va estar l'encarregada de gestionar les activitats.

REVEL·LA DE SANT JAUME

El dissabte 24 de juliol, es va celebrar la revetlla de Sant Jaume a la Plaça Major. Es va iniciar amb la tradicional processó dels fanalets, en la qual hi van participar molts nens i nenes, va anar acompanyada de la música dels Grup de Grallers d'Artesa i de xanquers que van acabar d'animar la rua.

El grup orquestral Casino, va posar la nota musical fins ben avançada la matinada.

INAUGURACIÓ DE LA NOVAL·LAR D'INFANTS

El passat dia 3 d'agost, l'honorable Sr. Joan Carretero i Grau, Conseller de Governació i Administracions Públiques de la Generalitat de Catalunya, aprofitant la seva visita a les terres de Lleida, va estar al nostre municipi.

En haver-se finalitzat les obres de la nova Llar d'Infants municipal, les quals encara no estaven oficialment inaugurades, es va aprofitar aquesta visita per tal de dur a terme aquest acte.

L'Honorable Sr. Joan Carretero, va ser rebut per les autoritats municipals a Casa la Vila, on va signar en el llibre d'Honor, i posteriorment es va dirigir cap a la Llar d'Infants per a fer-ne la seva inauguració.

Sens dubte aquestes noves instal·lacions, varen rebre el vist-i-plau de tots els assistents, ja que comporta la possibilitat de poder disposar d'uns espais adequats per a atendre infants de 0 a 3 anys. La cabuda màxima de la Llar d'Infants és de 41 places, i cal destacar que es preveu per aquest curs 2004-2005 l'assistència de 36 nens i nenes.

FESTA DE SANT RAMON

Enguany, Sant Ramon, ha estat dia de Festa local, escollit per l'ajuntament amb la finalitat de fer més vital aquesta diada, en la qual els artesencs i artesenques ens reunim en el marc de l'ermita de Sant Ramon. A més, també l'Ajuntament va decidir traslladar a aquest dia, la festa en homenatge als jubilats i jubilades que es celebrava per Sant Isidre. Així al llarg de tot el dia es van dur a terme els següents

Actes

A 2/4 de 10 del matí, Volteig de Campanes

A les 10 del matí, Romiatge a l'Ermita de Sant Ramon.

A 2/4 d'11 del matí, celebració de l'Eucaristia a l'ermita de Sant Ramon

En acabar se serví coca i xocolata, i moscatell per a tothom, al Passeig de Sant Ramon, a càrrec del Patronat de Sant Ramon.

A les 12 actuació del grup d'animació JAUME BARRI, al Passeig de Sant Ramon.

A les 2 del migdia, dinar de germanor de tots els jubilats i jubilades a la Sala de la Llar del Poble.

A 2/4 de 5 de la tarda, concert a càrrec de la Coral La Primavera, d'Artesa de Lleida, a la Sala de la Llar del Poble. Acte obert a tothom.

A 2/4 de 8 de la tarda, al recinte de les piscines, espectacle de MÚSICA I FOLKLORE MEXICÀ, a càrrec de l'Associació Cultural Amèrica Llatina.

PENYA BARCELONISTA

El passat mes de setembre, el C.F. Artesa, va organitzar una reunió amb la finalitat de crear una penya barcelonista al municipi.

Posteriorment es van repartir uns fulls per totes les cases del municipi, en el qual es demanava que es retornessin signats amb la gent que estava interessada en la seva creació.

Més de 60 persones (o famílies ja que es va repartir un paper per cada casa) van presentar la butlleta manifestant el seu interès en la creació de la Penya a Artesa.

A hores d'ara s'està buscant local on poder ubicar la penya barcelonista d'Artesa de Lleida.

OBRES AL DIPÒSIT VELL SOTERRAT

L'Ajuntament va iniciar a la primavera una primera fase d'obres al dipòsit vell soterrat que hi ha a la vora la carretera d'Aspa a mà esquerra, les quals van finalitzar el mes de juliol. Aquestes obres que pretenen sanejar aquell indret, amb la finalitat de fer-lo més aprofitable, i alhora netejar-lo, han suposat obrir una porta d'accés al mateix des de la carretera d'Aspa. Fins ara només podia accedir-se al dipòsit per

mitjà d'unes escales, qüestió que dificultava l'accés per poder treballar i usar aquest espai.

DISSABTES D'ESTIU MUSICALS

Al llarg de l'estiu moltes activitats es realitzen en el marc de les piscines municipals. Així sense anar més lluny, i a banda de la projecció dominical de les pel·lícules de cinema, molts dissabtes es va celebrar ball en aquest recinte, organitzat pels arrendataris del bar de les piscines.

També el bar *Can Manos*, va oferir aquesta possibilitat de gaudir de sopars a la fresca amb música i ball simultanis.

OBRES A L'ERMITA DE SANT RAMON

Davant l'estat que presentava l'ermita de Sant Ramon, amb grans esquerdes en els murs laterals i també en el sostre, la parròquia d'Artesa va iniciar les obres de reparació i rehabilitació, les quals encara no s'han acabat.

Les obres consisteixen en el repicat dels revestiments interiors, buidat de juntes i nou farciment de juntes i revestiment interior amb una capa d'estuc de calç. En total el pressupost de les obres, segons el Full Parroquial, és de 7.300 euros.

En el finançament d'aquestes obres, amb la parròquia d'Artesa, hi ha col·laborat diverses firmes comercials (Prefabricats Pujol, Finques Borrell, Mundo Exclusivo del Automóvil, Rètols Esteve S.A., Artesania Metàlica i Tutti Frutti, 2000 S.L.), diversos particulars i l'Ajuntament d'Artesa.

CURS PER DEIXAR DE FUMAR

L'ajuntament, amb col·laboració amb l'*Associació Catalunya contra el càncer*, ha organitzat un curs per a que totes aquelles persones fumadores que vulguin deixar de ser-ho. El curs es farà a Casa la Vila, i s'iniciarà aquest mes d'octubre.

PROGRAMACIÓ DEL CINEMA A LA FRESCA DEL MES D'AGOST	
DIA	TÍTOL DE LA PEL·LÍCULA
1 d' agost	EL DIA DE MAÑANA
8 d' agost	LA MALA EDUCACIÓN
15 d' agost	TORQUE RODANDO AL LÍMITE
22 d' agost	GIRO INESPERADO
29 d'agost	HARRY POTTER Y EL PRISIONERO DE AZKABAN

PROGRAMACIÓ DEL CINEMA DEL MES DE SETEMBRE	
AL RECINTE DE LES PISCINES	
DIA	ACTIVITAT
5 de setembre	Pel·lícula de cinema: BLUEBERRY, LA EXPERIENCIA SECRETA
11 de setembre	Pel·lícula de cinema: EL PRINCIPE Y YO
12 de setembre	Pel·lícula de cinema: INCAUTOS
A LA SALA DE LA LLAR DEL POBLE	
19 de setembre	Pel·lícula de cinema: CASA DE LOS BABYS
26 de setembre	Pel·lícula de cinema: SPARTAN

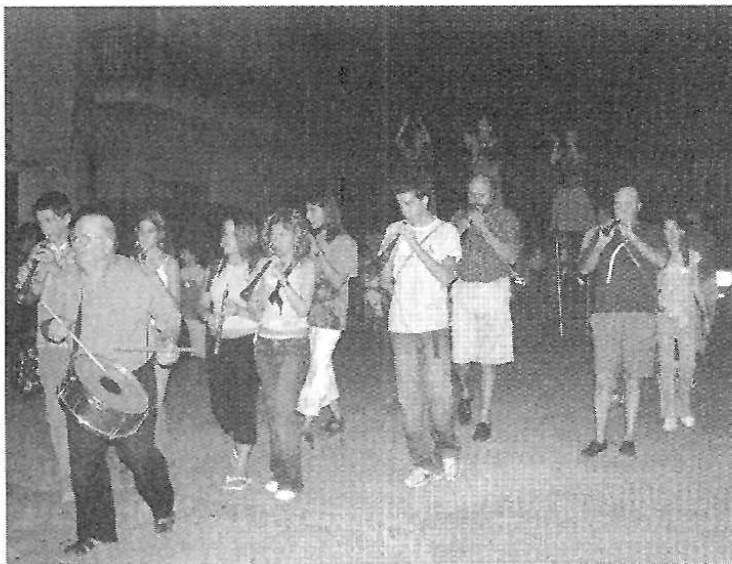
IMATGES de

Ramon Serra

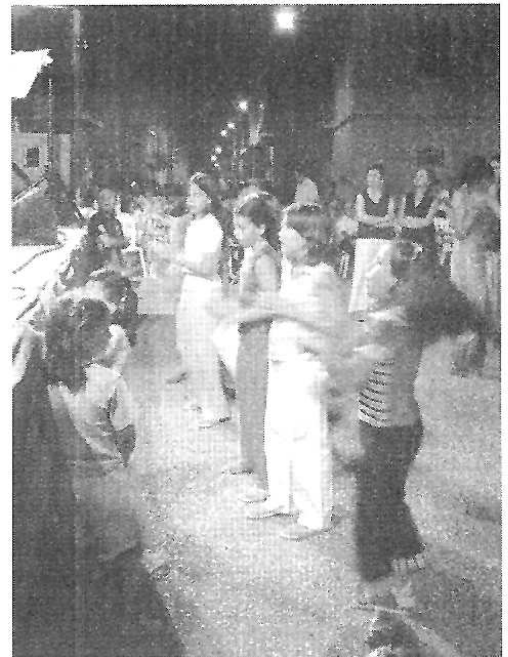
l'Actualitat Artesenca

Practicants d'aquaeròbic (foto C. Argilés)

IMATGES DE LA FESTA DE SANT JAUME

Inauguració de la Nova Llar d'Infants

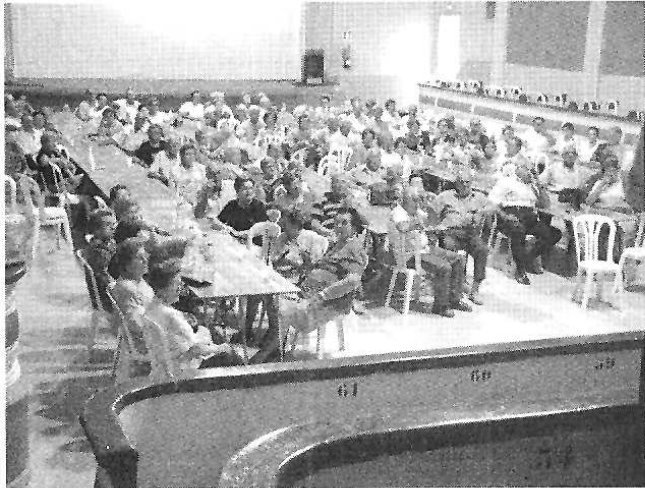
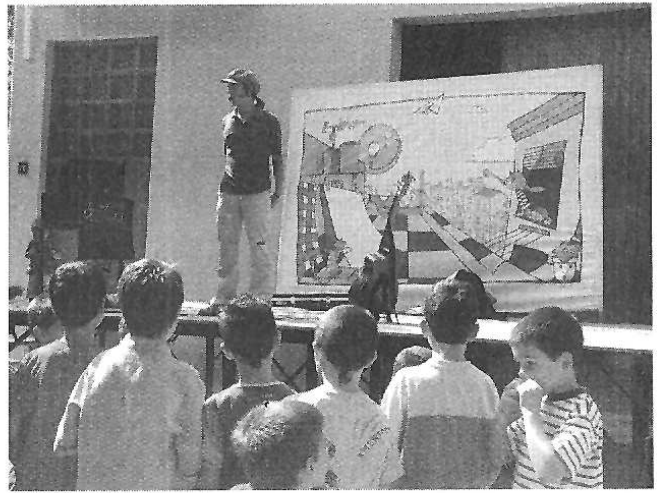

Actuació musical al bar de les piscines

(Foto Jaume Liarte)

IMATGES DE LA FESTA DE SANT RAMON

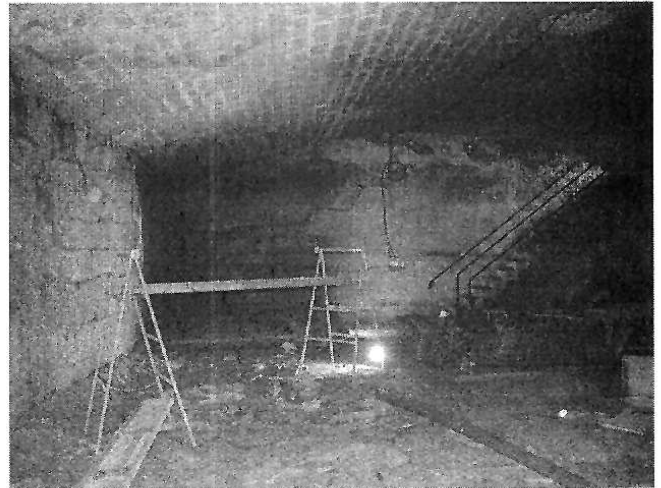
Reunió per constituir una Penya del Barça

Obres al dipòsit vell

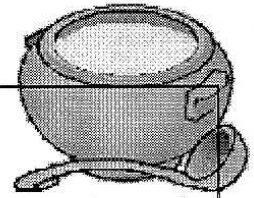

Obres a l'ermita de Sant Ramon

LA CUINA D'ABANS

Adolf Costafreda

Al número 190 d'aquesta revista, corresponent als mesos de gener-febrer del 2001, amb el títol de LA CINA D'ABANS, vam començar a publicar aquesta pàgina per parlar de la cuina tradicional i popular del nostre poble. Encara que segurament queda alguna recepta extraviada dins de les meues anotacions, ja podem dir que hem acabat tot el repertori. Queda, això sí, parlar de les coques i d'alguna altra cosa marginal. Avui parlarem de coses que hem anat deixant i que potser, algunes, no eren del tot popular en la cuina dels artesencs.

PA D'OLI

El pa d'oli no era un plat sinó una mena de l·laminadura (sense ser-ho) que la gent feia quan anava al forn a coure el pa de cada dia. Com ja hem deixat dit en algun altre lloc, abans (fins als anys quaranta del segle passat) les dones, quan tenien la pasta bona, anaven amb la pastera fins al forn a fer pa petit o de ronyó el qual el forner s'encarregava de coure. Quan ja havien fet tot el pa, a la pastera hi quedava trossets de pasta eixuts enganxats als marges. Per aprofitar-los, amb l'arpeta rascaven bé la pastera i, amb tot el que arreplegaven, feien un altre pa (més o menys gros, segons els casos) el qual amorosien pastant-lo amb força oli. Una vegada cuit aquest pa, era el pa d'oli. Hi havia cases que, fins i tot, reservaven una porció de la pasta bona per fer més d'un d'aquests pans.

MOSTILLO

Aquesta ha estat la recepta que m'ha costat més de trobar. Encara que la majoria de gent als quals havia preguntat pel mostillo sabien el que era, n'havien menjat i, fins i tot, algunes dones n'havien fet, ningú no es recordava de com es feia. Va ser la Conxita Morera de cal Truquera la que em va facilitar aquesta recepta:

Ingredients: Most (suc de raïm), ametlles, nous i farina

Un cop es té el most, es cola ben colat i es posa en una olla a bullir. Ha de bullir fins que el suc ha reduït gairebé fins a la meitat, llavors s'hi tira les nous i ametlles trencades a trossets. Només tirar i treure l'olla del foc; com si només s'escaldessin. Es deixa refredar una mica i llavors s'espesseix el suc amb la farina, procurant que no hi quedin grumolls. Una vegada al seu punt (una mena de codonyat) es torna a posar l'olla al foc a coure una estona. Es treu del foc i, encara en calent, s'aboca sobre un tallador, s'aplana i es deixa refredar. Un cop la pasta ja es freda, se'n talla porcions, s'enfarinen i es deixen en un lloc airejat a perquè s'eixuguin una mica i ja es pot menjar.

MOSTILLO CLAR

Hi havia una altra mena de mostillo del qual no n'he trobat cap recepta fiable. Més o menys es feia com el primer, però en lloc d'ametlles i nous s'hi posava albergínies rebordonides i trossets de pela de meló que es deixaven coure mentre el suc reduïa. No s'espessieia amb farina. Quedava un suc fosc, lleugerament espès i molt dolç que anava molt bé per sucocar el pa del berenar de la canalla. Les albergínies i els trossets de pela de meló es podien menjar a part o posades sobre el pas sucacat.

REFLEXIONEM?

Alba Bosch Pijuan

Llengües mentideres

És increïble la capacitat que tenen alguns de distorsionar la veritat mitjançant la paraula. Aquestes persones es contradueixen, però les seves paradoxes són dissimulades gràcies a l'eficàcia que tenen d'utilitzar el mot adequat en el lloc adequat. I això per què ho fan? Un dels motius pot ser el d'amagar les veritats per por a quedar en ridícul davant dels altres. Un altre, pot ser el simple fet de voler iniciar una discussió, una pugna, només per gust. La qüestió és, senzillament, enfadar-se amb algú i simplement amb la paraula fer-li creure que el qui s'ha enfadat és ell. Enginyós, oi? El qui hi surt perdent normalment és l'altre, que fins i tot a vegades s'acaba creient que la culpa és seva. I si ell mateix no s'ho empassa, els altres, carregats d'ignorància, sí que s'ho creuen. És més, recolzen els arguments

incoherents del primer, qui probablement ja ni recorda les immenses incongruències que han sortit de la seva manipuladora boca. Bé, el que pot passar en els pitjors dels casos és que ni l'interlocutor mateix s'adoni de les bajanades que diu. Això és el que té la conversa oral, on les paraules volen i no pots mirar cinc línies enrere per a veure el que has dit. És el que ben bé deia aquell proverbi llatí: *verba volant, scripta manent*, és a dir, *les paraules volen, els escrits romanen*. D'aquesta manera, al nostre amic manipulador no li podem demostrar que el que acaba de dir es contradueix amb que ha dit fa un minut. D'altra banda, si algú es vol enfadar amb algú altre, no li és més fàcil dir-li-ho clarament? Amb aquests discursos tan rebuscats molts acabaran amb un bon nus a la llengua.

PROGRAMACIÓ 2004-2005

ARTESA DE LLEIDA

DATA	COMPANYIA	ESPECTACLE
23/10/04	TOT CIRC	TALLERS
23/10/04	TOT CIRC	HEEYY!!
24/10/04	CATACRAC	FLAUTISTA D'HAMELIN
21/11/04	MAG LARI	MIL·LÈNIUM
26/12/04	DREAMS	EL PETIT EXTRATERRESTRE
23/01/05	LA BALDUFA	EMBOLIC A LA GRANJA
13/02/05	T. IMAGINARI	LA CAPUTXETA VERMELLA
13/03/05	CAU UNICORN	EUREKA!!!

PARLEM DEL C.F. ARTESA DE LLEIDA

Miquel Terés

Ja hi tornen?

Després d'una temporada 2003/4 força irregular, en què vam gaudir de la celebració del 80è aniversari del club, el C. F. Artesa ha engegat, encetant una lliga que serà molt curta per la manca d'equips al XXIé grup de la 3ª Regional, on tan sols entren en competició 13 equips.

Amb la il·lusió de deixar d'una vegada per totes l'infern que representa jugar en aquesta categoria, s'ha renovat part de la Junta Directiva, s'han fet nous fitxages i s'han recuperat d'altres que jugaven en equips de fora vila, -*el Ramon Besora i l'Albert Olomí*- així com també s'ha lluitat fins a aconseguir-ho per tal de tenir un nou *mister*, *l'Àngel*.

L'any passat què van fer?

La participació de l'equip amateur del CF. Artesa a la 3ª Regional, fou plena d'alts i baixos, malgrat fer una primera volta que convidava fins i tot a somiar en un ascens, les festes nadalenques foren l'inici d'una davallada espectacular on tan sols es guanyaren els partits contra l'Albesa i l'Aitonenc, aconseguint en els últims partits, recuperar alguns dels punts que incomprensiblement s'havien perdut a casa fins a quedar finalment classificats en el 9è lloc amb 38 punts.

Quins resultats van tenir?

PRIMERA VOLTA			
CF. Artesa de Ll.	3	Sudanell	1
Alpicat	2	C.F.Artesa de Ll	0
Albesa	5	CF. Artesa de Ll	4
CF. Artesa de Ll	2	Torrefarrera	0
Corbins	1	CF. Artesa de Ll	1
CF. Artesa de Ll	1	Pont de Suert	2
Aitonenc	1	CF. Artesa de Ll	1
CF. Artesa de Ll	1	Albi	3
Magraners	3	CF. Artesa de Ll	3
CF. Artesa de Ll	3	Puigvertenc	2
CF. Artesa de Ll	4	Juncosa	0
CF. Artesa de Ll	2	Montoliu	1
Vilaller	2	CF. Artesa de Ll	4
CF. Artesa de Ll	3	Alfes	3
Alcoletge	3	CF. Artesa de Ll	0

SEGONA VOLTA			
Sudanell	4	C.F.Artesa de Ll	1
C.F.Artesa de Ll	0	Alpicat	4
C.F.Artesa de Ll	3	Albesa	2
Torrefarrera	3	C.F.Artesa de Ll	2
C.F.Artesa de Ll	4	Corbins	2
Pont de Suert	4	C.F.Artesa de Ll	0
C.F.Artesa de Ll	4	Aitonenc	1
Albi	2	C.F.Artesa de Ll	0
C.F.Artesa de Ll	2	Magraners	7
Puigvertenc	3	C.F.Artesa de Ll	2
Juncosa	1	C.F.Artesa de Ll	1
Montoliu	5	C.F.Artesa de Ll	2
C.F.Artesa de Ll	1	Vilaller	2
Alfes	1	C.F.Artesa de Ll	2
C.F.Artesa de Ll	2	Alcoletge	1

Qui hi jugava?

- Oscar Solé	- Guillem Ruiz	- Dani Guitart
- Jordi Herrera	- Gerard Gómez	- Xavi Vidal
- Fco. Solé	- Gerard Velasco	- Antoni Tomás
- Fco. Castro	- Santi Trullàs	- David F. Rossi
- Daniel Farran	- Edu Mateu	- Xavi Labèrnia
- Joel Terés	- Edu Castilforte	- Gerard Chillarón
- Àngel Ibaceta	- Felip Solé	
- Miquel Garcés	- Iván Fernández	Entrenador: Josep Roure

Golejadors

- 1er Felip Solé amb 12 gols
- 2on Dani Guitart amb 11 gols
- 3er Santi Trullàs i Edu Castilforte amb 7 gols
- 4art Gerard Gómez amb 5 gols
- 5é Xavi Labèrnia i Ivan Fernández amb 3 gols
- 6é Fco. Solé Pellisé, Davi F. Rossi, Gerard Chillarón i Dani Farran amb 2 gols
- 7é Fco Castro i Xavi Vidal amb 1 gol

La Junta Directiva?

Tots joves, alguns d'ells jugadors en actiu que es repartien les múltiples tasques a fer de la següent manera:

President:	Ivan Argilés
Vicepresident:	Fco. Solé
Secretari:	Fco. Castro
Delegat:	Rosendo Costafreda

I per la nova temporada 2004/2005, què?

Malgrat les baixes del Dani Guitart i de l'Ivan Fernández, -actualment a l'Almenar i a l'Albi- l'empenta de la nova Junta ha configurat un equip on tot i l'ensopegada del primer partit, hi ha moltes probabilitats d'assolir un dels primers llocs de la classificació.

A hores d'ara encara no s'ha escollit qui serà el President, així i tot hi ha l'equip directiu i tècnic format per:

- Miquel Grau	- Fco. Castro
- Joan Bonet	- Fco. Solé
- Ramon Gonzalez	- Rosendo Costafreda -Delegat-
- Salus Vidal	- Angel Gracia Visa -Entrenador-

També l'equip de jugadors està complet,

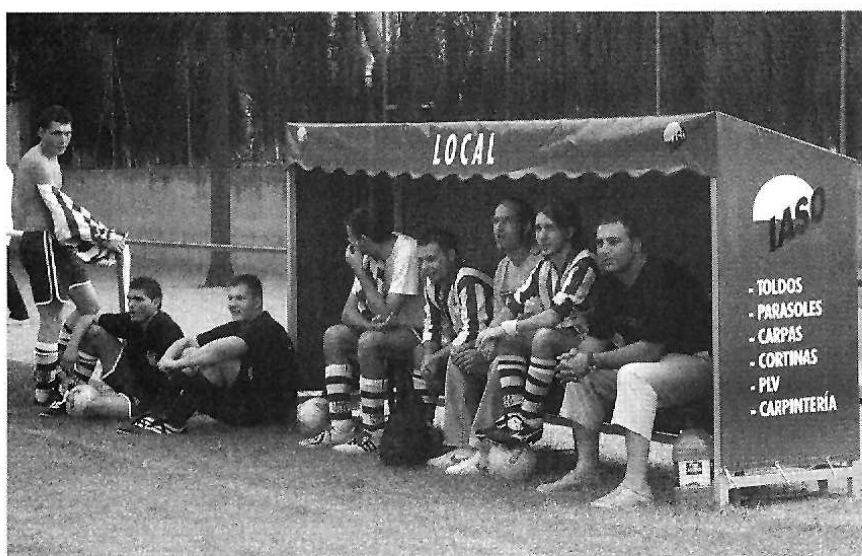
- Jordi Farré	- Joel Terés	- Guillem Ruiz
- Jordi Herrera	- J.M ^a , Gallart	- Miquel Garcés
- Fco Solé	- Àngel Ibaceta	- Dani Farran

- Xavi Vidal
- Santi Trullàs
- Fco Castro
- Edu Castilforte
- David F. Rossi
- Gerard Gómez
- Gerard Chillarón
- Carlos Bermúdez
- Albert Olomí
- Ramon Besora
- Felip Solé
- Antomio Tomás

És d'agrair l'esforç tant de directius, jugadors, socis, i entitats, que tots plegats fan que poc a poc el CF. Artesa tiri endavant amb la participació a l'Escola Intercomarcal, de l'Equip Femeni i l'Equip Amateur.

VISCA EL CF. ARTESA DE LLEIDA!

INAUGURACIÓ DE LA NOVA LLAR D'INFANTS

Ricard Pons, alcalde d'Artesa

Com molt bé sabreu a hores d'ara totes les artesenesques i artesencs, al nostre poble disposem ja d'un nou equipament municipal: **la nova Llar d'Infants (Escola Bressol)**, la qual és fruit de la inversió de molts recursos, no tan sols econòmics sinó també humans, (A.M.P.A, A.M.P.A. de la Llar d'Infants, Equip Directiu del C.E.I.P. Els Til·lers, regidors de l'Ajuntament d'Artesa de Lleida i Delegats a Lleida del Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya), que han servit per fer possible aquesta realitat. Avui en dia, val a dir que ja hi ha **38 nens i nenes d'entre 6 mesos i 3 anys**, que gaudeixen d'aquesta nova realitat, d'aquesta instal·lació moderna, funcional, molt acolorida, i gens convencional, i que a més, gaudeixen ja de l'atenció per part de les 4 professores (la Sílvia, la Maricel, la Xènia, i l'última incorporació, la Mar), les quals encaminaran els nostres infants a la descoberta de si mateixos, a la descoberta de l'entorn que els envolta i a la intercomunicació amb els altres mitjançant el llenguatge.

Val a dir que per a la inauguració de la nova Llar d'Infants des de l'equip de govern de l'Ajuntament d'Artesa de Lleida vàrem pensar en alguna de les persones que conformaven el nou **Govern catalanista i d'esquerres de la Generalitat de Catalunya**, i el primer Conseller que vàrem visitar per a demanar més diners per al nostre poble, ja ho sabeu, va ser l'*Honorable Conseller de Governació i Administracions Públiques*, en **JOAN CARRETERO I GRAU**, exalcalde de Puigcerdà, trempolí de naixement, i que des d'un primer moment es va posar a la nostra disposició, la qual cosa és d'agrair, ja que feia prop de 4 anys que no visitava el nostre poble un Conseller del Govern de la nostra nació (finals de l'any 2000, per la inauguració de millora de la Carretera Lleida-Artesa-Puigverd-Castelldans), i no serà pas per la no insistència per part de l'equip de govern de l'Ajuntament,

sinó per desídia i falta d'atenció cap a un dels ajuntaments no afectes al règim d'aleshores.

Centrant-nos ja en la jornada esmentada, aquesta es va celebrar el dia **3 d'Agost de 2004**, començant amb la rebuda del Conseller a la Casa de la Vila a les 12 del migdia. Acte seguit el Conseller va procedir a dedicar unes paraules al nostre poble en el Llibre d'Honor de l'Ajuntament, signant-les i llegint-les després.

A continuació vàrem anar passejant cap a la nova Llar d'Infants pel carrer Nou, carrer Sant Ramon i carrer Escoles, fins arribar al lloc, i allí vàrem **descobrir la placa** que commemora l'acte inaugural de la Llar d'Infants.

Tot seguit visitàrem les noves instal·lacions que consten de l'Aula Polivalent, de 3 Aules (P-0, P-1 i P-2), amb els respectius serveis, amb un pati propi i també, a partir d'aquest curs, dir que una de les aules s'utilitza com a **menjador** de les 38 petites i petits d'Artesa de Lleida, però també de Puigverd i d'Aspa.

Seguidament tant el Conseller com jo, vàrem fer els respectius parlaments, i seguidament va haver-hi un petit refrigeri. Més tard vàrem visitar amb les obres de **Rehabilitació de l'Ermita de Sant Ramon i li ensenyarem el Projecte existent per Remodelar i Millorar la Llar del Poble**, i tot seguit vàrem anar a dinar.

A les 4 de la tarda el Conseller Joan Carretero va marxar, després d'adquirir un compromís per la seva part cap al nostre poble, el qual esperem poder explicar i realitzar durant aquesta legislatura.

Durant els parlaments, el Conseller va recordar que la prioritat central de l'actual Govern de la Generalitat de Catalunya és l'**EDUCACIÓ**, en tots els seus àmbits.

Jo per la meua part vaig aprofitar l'ocasió per a parlar-li des de **3 Vessants**:

1era.: la Històrica, on vaig explicar-li part de la història documentada relativa a la inquietud que els nostres avantpassats, des de feia 100 anys, havien tingut per l'educació i l'ensenyament dels infants del nostre poble (cal

destacar la construcció de l'actual edifici **Modernista al 1918**, la tasca de la **Mancomunitat de Catalunya** per l'educació, la figura del mestre **Josep Calzادا** i la inversió feta per l'Ajuntament durant els últims 5 anys de prop de **360.000 euros** per a dotar a les nostres nenes i nens de nous espais per l'aprenentatge, etc.).

Zona.: la Reivindicativa, comentant-li que sobre la taula de la Conselleria d'Educació hi ha el **Projecte d'Ampliació del C.E.I.P., Els Til·lers**, i també la **Millora de les Patologies existents a l'actual edifici Modernista**, el qual està pendent de la seva licitació per començar ja les obres, i que ha sofert un retrocés fruit de les comtesses electorals, i sobre el qual l'equip de govern actual de l'Ajuntament estem pressionant per

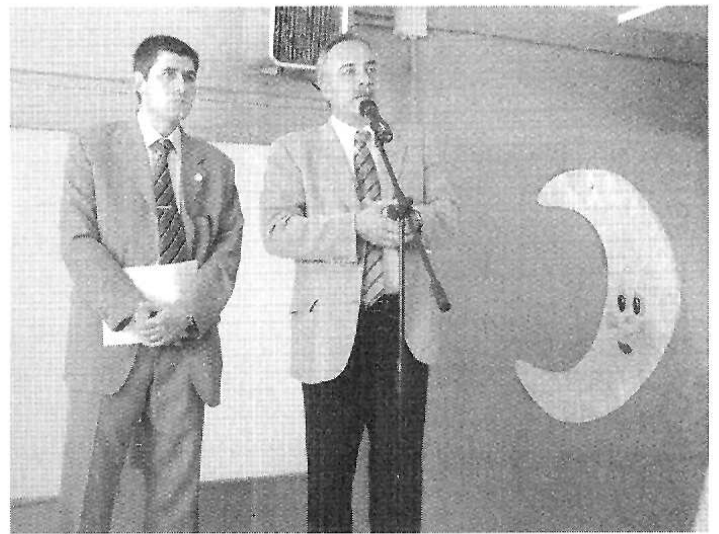
que, l'any que ve, comencin ja les obres, amb el suport de l'A.M.P.A. i de l'actual Equip Directiu de l'escola.

3era.: la d'Agraïments, que ja en l'inici de les meves paraules vaig destacar i que ara refermo: us agraeixo molt sincerament l'esforç realitzat, dones i homes d'Artesa i de fora, membres de les diferents A.M.P.E.S., regidors de l'Ajuntament, Delegats d'Educació a Lleida, i també a tots els treballadors de l'Ajuntament d'Artesa de Lleida que vàreu suportar-me aquells dies, **A TOTS MOLTES GRÀCIES**, i que durant els propers 100 anys, les **propers generacions es continuïn preocupant per l'educació dels nostres infants tal com varen fer els nostres avantpassats**.

Imatges de la inauguració

Imatges de la inauguració

M
O

M. A. Navarro

ENCREUATS

Solucions a la pàgina 30

HORIZONTALS:

1. Dona que posa concòrdia. 2. En quin lloc. Expressió de pregunta, de sorpresa. Que gasta ironia, en masculí. 3. Fer neutre, així de fàcil. 4. En basc (Gasteiz). Poeta professional grec. 5. Mètode japonès de no reproducció. Natural, net, límpid. Prefix llatí de proximitat. 6. Cent. Moneda d'Hondures en plural. La tercera. 7. Estimació, al revés ciutat. Posat un al costat de l'altre. 8. En plural, dissertació. Article contracte. Sigui. 9. Al revés, negoció. Al revés, passava a fora. Tracte Reial. 10. Corrent d'aigua dolça. Resarà, orarà. 11. Península europea. De l'Iran. 12. Obeeixo, faig submissió. Pare, però gran.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1												
2			■			■						
3												
4								■				
5						■				■		
6		■									■	
7					■							
8						■			■			
9			■							■		
10				■								■
11							■					
12						■						

VERTICALS:

1. Acció de convocar. 2. D'onejar, el resultat. Famós cartílag del genoll. 3. Catorzena lletra. Útil, aprofitable. Unió Transportista Aèria. 4. Lloc on es ven cotó. Romànic Tardà. 5. Al revés, boç, mordassa. Sípia petita. 6. Consonant. Crit de dolor. El nostre de cada dia. Al revés, obra d'un artista. 7. Malgastaré, malversaré. Fòsfor. 8. Indoeuropeu. Medicina que s'ocupa de l'aparell urinari. 9. Feres dotació. De Sardenya. 10. No arriba al dotze. Consonant repetida. No usual, no habitual. 11. Riuada. Serra muntanyosa d'Alcoi. 12. Donar crèdit. Plural de vocal.

LA SALUT DE CADA DIA

Carme Sirvent

Superwoman

Faig una lectura ràpida dels títols més llampanants, tots em conviden a reorganitzar la meua vida, dietes miraculoses, plantes medicinals per la cura dels refredats de la tardor, gaudir del cos amb l'aplicació d'un sens fi de teràpies alternatives, estar preciosa, ja que ser-ho són figures d'un altre paner, descobrir el plaer amb la parella, i tot un grapat de propostes noves per conquerir una estètica sublim i perfeccionista. Tanta tibantor m'oprimeix el cor i no tan sols és una manera de parlar. Agafó el diari, i surto de la botiga, al cap em bateguen totes aquelles lletres i com en un miratge, resolc la situació amb la no existència dels missatges que acabo de llegir en les portades de les revistes dedicades al món de la dona. Si més no, cada cop són més el curiosos de l'altre sexe que cerquen informació en aquestes publicacions, on la principal funció d'aquestes edicions és aconseguir captar l'interès de les aprenentes de *superwomans*. En quin moment de la història hem assolit aquesta característica? El bon funcionament de la vida domèstica continua al nostre càrrec, a més cal combinar-ho amb la tasca laboral fora de casa i per acabar-ho d'arrodonir s'ha de ser una dona vinculada a les noves tendències, dones dinàmiques i esportives, preocupades per la salut, pel benestar familiar, per la seva imatge, per la societat, compromeses amb el món actual, l'entorn, el medi ambient...

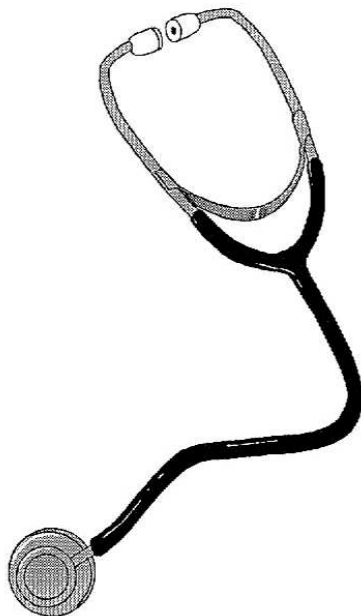
Dones. La dona. La proximitat de la nova dècada que se m'apropa, o la seguretat que m'irradia una bona amiga que ja ha fet els quaranta, o la complicitat de les converses femenines en moments d'esbarjo, ha fet que els anys i les vivències m'ajudin a veure amb

certa distància el plantejament del fet de ser dona.

El treball fora de casa exigeix l'esforç físic, i en moltes professions també l'intel·lectual, a més de la contínua formació professional. La incorporació de la dona al món laboral és un conjunt de canvis històrics, polítics, econòmics i socials i avui el treball de la dona respon a la preparació acadèmica i a la necessitat econòmica pel manteniment de

la llar i per tant també pateix la precarietat laboral, la competitivitat, les exigències del mercat i la combinació amb els horaris de casa.

La feina de portar una casa és dura, poc agraïda, gens gratificant i sembla innata en les dones. Les tasques que no poden fer-se en el seu moment, se sumen a unes altres que romanen en espera, les tasques creixen i angoixen, perquè no s'arriba mai a acabar tota la feina. De vegades, les feines s'intenten compartir amb

altres membres de la família, però els horaris laborals femenins solen adaptar-se més bé als horaris familiars i s'han de buscar adaptacions adients. Això, també és una font de conflictes, ja que les dones assumeixen i no entenen el poc interès de la resta dels membres. Està clar, que el principal obstacle és que els altres ajuden, i no veuen com pròpia la feixuga carrega domèstica. Llogar el treball d'una assistenta és una bona solució, però tampoc ho pot fer tothom, perquè és una despesa més a tenir en compte. Les dones, a més, es preocupen dels problemes de tota la família, de la prevenció i el manteniment de la salut i en la seva mesura del seu restabliment, fan de dietistes, assoleixen les dificultats de les diferents edats del membres

familiars, són gestores de diners i de recursos, coordinen la vida social i familiar, reposen la memòria i l'arxiu familiar i són el vincle d'unió entre la unitat familiar i la resta social. A més, hem de ser atractives, *sexis*, modernes, contemporànies, esportistes, saludables, actuals, diferents, primes, perfectes i felices? Tot té preu, i aquest compromet la salut de la dona. Estrès, ansietat, depressions, malalties cardiovasculars, disfuncions alimentàries, anèmies, dolors musculars, contractures, maldecaps, angoixes i guanyar llocs en les

estadístiques de malalties que abans eren preferentment masculines.

Sort de l'edat! Aquella amiga que ja ha fet els quaranta em va sorprendre d'allò més. Un dia de gresca em va dir que ja passava de tot, quasi em vaig quedar palplantada. Com? Li vaig preguntar, sorpresa per aquella expressió que d'ençà que érem estudiants no l'havíem tornat a esmentar. Tota resposta: una còmplice rialla. Començo a entendre la resposta; ens prenem massa coses a pit, la salut ho reflecteix, i de nosaltres qui se'n preocupa?

UN RECONeixEMENT MERESCUT

Yolanda Liarte

Si sabessis quants cops he sospirat per anar a cercar la bellesa d'un altre país; la càlida benvinguda d'algun antic lloc... i un esplèndid somriure d'una vegetació frondosa i refrescant que impregnés d'optimisme i bones estrugances el meu futur...

Quants cops he viatjat..., a un país llunyà..., tan sols tancant els ulls i deixant volar el meu esperit... Percebut olors, colors i sons... omplint-me el cos d'una sensació de pau i benestar...

No sabeu el goig que vaig sentir el passat dia 3 de juliol. Ja els havia sentit tocar d'altres cops; però cap com aquesta vegada.

No podien fallar... Estaven davant del seu poble i davant de la seva gent; i no van decebre; (o al menys a mi i algú més ens va entusiasmar).

Des del primer moment el *vaixell de Tam-Tam's* governat per un més que boníssim patró; va començar a fer sonar un seguit de ritmes o notes; (perdoneu la meva ignorància sobre el tema); ... que més d'un s'hagués aixecat del seu seient per haver-los ballat. I estic segura que a més de quatre els va transportar a algun lloc exòtic, submergits amb el brogit que els percussionistes feien brollar dels Tam-Tam's.

Jo que sóc una mica bruixa, us pronostico un magnífic futur... Molta gent us dona suport; (i recomano a qui encara no us ha vist, que no deixi passar cap més ocasió, doncs les sensacions que experimentes són uns passada: començant que se't fiquen els pels de punta i acabant..., bé ja ho notareu). I jo, personalment, us agraeixo que ens feu gaudir del vostre esforç al sentir-vos tocar. Sé que mereixeu el millor, ja que també sé que us ho curreu moltíssim.

Moltes gràcies al grup de percussió FESTA'M-TAM.

EL DRET DE PROTESTAR

Laura Farran

Hi ha mesures polítiques que encenen la vena reivindicativa, per exemple, la llei uniformitzadora de matrícules del 2001 que imposava la E d'Espanya a les plaques dels vehicles i que ha despertat tota una lluita de símbols i distintius de caire nacionalista. Així, el *Planta i el burro*, el gat i altres més localistes enfront del centralisme del toro o la matrícula espanyola.

El caire subversiu i alhora pacifista d'aquesta queixa *simbòlica*, contrasta amb les protestes que els catalans portaren a terme al segle XIX, en un allau de revoltes de caràcter social i polític, que sacsejaren sobretot la ciutat de Barcelona i que són conegudes amb el nom de *bullangues*.

Els protagonistes eren les classes populars, ofegades econòmicament i sense drets polítics, que veien en aquestes revoltes espontànies l'únic dret a protestar:

La primera bullanga (1835) s'emmarca dins la primera guerra carlista i es va caracteritzar per la crema de convents a Barcelona, Reus, Ripoll..., en una barreja de sentiment anticlerical i de malestar per la creença que els monestirs eren centres de conspiració i refugi de carlins.

A Lleida, les notícies dels incendis de convents, farien que el governador militar Warleta prengués mesures preventives per evitar violències a la ciutat i tret d'algunes manifestacions davant alguns convents, no va passar res.

Les bullangues assolirien un ressò més important durant els anys 1840-43. La revolta més important fou la de la *Jamància* (*jamar significa menjar*). Els jamancis que vestien amb barretina, jaqueta i espardenyes generarien una

protesta i una insurrecció popular amb clares aspiracions igualitàries; el seu cant de protesta seria *El Xirivít*, amb estrofes tan contundents com aquesta: *Mori l'aristocràcia/ prou mal nos ha fet ja/ lo poble vol ser amo/ Viva Déu que ho serà;/ Ja que exposem les vides/ per tenir llibertat/ los nostres vots que valguin/ per fer-nos diputats/...*

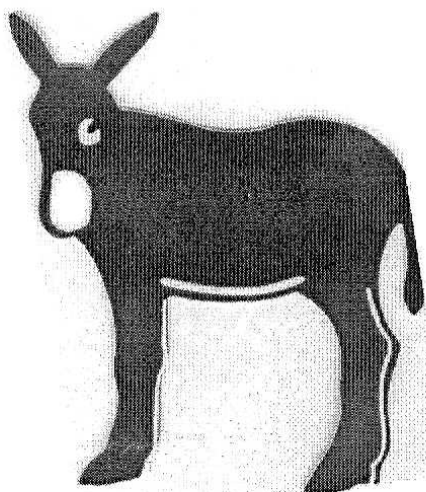
La repressió del govern envers la Jamància va ser duríssima, amb centenars de morts i ferits, tal i com ho recorda B. Aribau en un poema: *Bona somanta els donares/ prop del Clot i*

Sant Martí/ i a Sabadell los caçaves com conills/. El protagonista de la repressió fou el general Prim, que ordenà bombardejar la ciutat de Barcelona.

El bombardeig de Barcelona va ser un dels mecanismes més utilitzats pels governants per a reprimir els aldarulls populars, (el més intens el va viure la ciutat el 1842, bombardejada pel general Espartero). De tal manera, que va instal·lar-se

entre la classe política espanyola, la convicció que Barcelona havia de ser bombardejada cada cinquanta anys, per tal d'apacar el caràcter rebel dels catalans. El mateix Manuel Azaña (president de la Segona República) escrivia el 1937 *Es una ley de la historia de España, la necesidad de bombardear Barcelona cada cincuenta años. El sistema de Felipe V era injusto y duro, pero sólido y cómodo. Ha valido para dos siglos.*

Es veu que quan el seny deixa pas a la rauxa, cal reprimir-nos. Però com deia l'escriptor Miquel Pairoli: *Posar un burro al cotxe és una bona elecció, en queden pocs, són treballadors, tossuts, solen rebre bastonades, però també són combatius.*

LIVINGSTON: LA CARA OCULTA DEL CARIB

Joan Ramon París

La pluja tropical assotava implacablement la petita ciutat de Livingston, mentre apurava el meu últim cigarret a la part alta del finestral d'un vetust hotel de marcat estil colonial. Clar, que el nom d'hotel era tan sol un exagerat eufemisme ja que el vent huracanat feia tremolar la frèvola construcció de fusta que sostenia les parets de paper. Així, el tremolor en el qual es veu sumit l'esquifit edifici ha aconseguit despertar-me sobtadament amb l'estranya sensació que s'aproximava el tan temut judici final.

Contemplo com l'aigua assota els camps tenyits de verd i com els enormes palmars agiten les punxegudes branques en actitud amenaçadora. A les cinc del matí, el xàfec s'esvaeix per a deixar pas a un cel vermellós,

fort, incandescent de contrastos acusats, dissipada paradoxa d'aquelles ànimes caribenyes. Però molt em temo que la llum solar no arribarà a temps d'assecar la roba que es troba estesa per aquella desolada estada i que és, al seu torn, trist record del naufragi sofert en ple riu Dulce.

La travessia en una petita embarcació des del llac Sandoval fins la petita vila a la costa guatemalenca que banya les aigües de l'Atlàntic, es va convertir en un veritable suplici per als expedicionaris a la recerca d'incidents. I és que l'aventura es va convertir en temeritat quan el susdit riu Dulce es va transformar en riu Brau, amb gegantesques ones que successivament anaven inundant aquella fràgil barqueta. Recordo les cares de pànic dels meus acompanyants i com la paràlisi produïda per la por anava dibuixant caratristos rostres.

En aquells crucials moments la meva ment buscava alternatives, que tan sols passaven per arribar nedant a una ribera que a mode de canyar es trobava distant, limitant l'horitzó.

Això, suposant que es pogués vèncer la tempesta i no topar-se amb algun caiman despistat que rondés al capvespre a la recerca d'alguna succulent presa. Calculava fredament les possibilitats de fer unes quantes braçades i intentar agafar-me amb totes les meves forces a alguns d'aquells brancatges que penjaven dels grans arbustos i que estaven situats a mig camí entre el mar i la terra. Amb sort podria estar d'aquesta manera tota la nit a imitació d'un despistat Robinson Crusoe en els seus primers moments de naufragi, esperant que l'alba portés la salvació de mà d'alguna barcaça que per casualitat navegues per aquells adusts verals.

L'aigua s'anava apropant perillosament al nivell dels nostres genolls i ja res no semblava que ens salvés de l'hecatombe. Quan més extenuats estàvem per l'esforç de salvar l'embarcació, la tempesta va amainar per art de màgia i una expressió a mig camí en-

tre l'alegria i la serenitat es va dibuixar als convulsos rostres. Una vegada més el destí havia estat generós amb un grup humà que va experimentar en la pròpia carn la tremenda fragilitat de la persona front l'omnipresent Etern.

Recolçat en aquell finestral escrostonat de pintura, ple de floridura escastada en qualsevol reclau d'aquelles desgastades parets, la meva imaginació va volar amb destinació al paradís de palmeres i illes desertes que componien els nombrosos illots de la veïna Belice.

Navegant en un mar verd-maragda vaig ser transportat a un lloc on el temps va semblar paralitzar-se, modelant un paisatge idíl·lic tan sol alterat per una lluentor fugaç en la vasta immensitat de l'oceà.

Allí, passejant entre la fina sorra i els alts

cocoters podies tombar-te en una hamaca parant-te a contemplar l'enorme distància que hi havia del món; en aquella terra de ningú en la qual tan sol podies escoltar el càlid brunzeig de la brisa marina trencant les làngüides i afables ones.

Nedar, bussejar per aquell univers marí on els densos coralls vermellosos servien d'improvisat habitatge de centenars de peixos de totes les grandàries i colors, és un privilegi donat pel Creador de l'Univers. Que divertit era jugar amb aquells éssers que es movien suament embolcallant el meu cos. Accelerar la braçada, perseguir-los establint un joc infantil a manera de coreografia dansant. El ball de la vida a sis metres de profunditat se'm presentava molt més alegre i bulliciós que el que pogués produir-se en qualsevol discoteca. Els àlgids moviments, el continu anar i venir em transportaven a una etapa infantil en la qual abans de res prevalien els somnis que van ser abandonats qui sap on per recobrar la seva postergada energia.

El xàfec va cessar tan fugaçment com s'havia iniciat, permetent-me de llambregar aquella vila deixada de la mà de Déu a la meitat del tròpic. La venedora ambulat amb marcades faccions índies es maldava a preparar la seva petita parada amb tota classe de fruites i sucs llestos per a oferir als eventuals compradors.

Una noia indígena entre un món de negres descendents dels antics esclaus que es degueren establir en aquell paratge per a fugir de la beatífica moral civilizadora dels colonitzadors hispans. Lloc allunyat de tot, excepte del mar, en el qual la gent passa hores i més hores contemplant l'horitzó sense res millor a fer. Les quatre cabanes del lloc degueren romandre en aquesta postura a través de múltiples generacions: passant el seu escàs patrimoni de pares a fills tot repartint les despulles entre la seva nombrosa prole.

Perquè si d'alguna cosa pateix Livingston és del sentit del treball: els seus habitants parlen de viure el present sense importar-los un rave qualsevol classe de futur. Es tracta d'una societat en atur perpetu que rememora les més ancestrals tradicions africanes en estat pur. O és que per ventura no és millor remullar-se en una exuberant déu situada enmig del boscatge, gaudint de les seves fresques i cristal·lines

aigües que dedicar-se a treballar en la llunyana plantació de banano. Potser, per l'absoluta dedicació d'aquells cimarrons a la vida contemplativa, predomina un ambient apàtic que està de tornada de tot; ben segur que per aquest motiu l'alcoholisme fa estralls (la meua primera visió del lloc va ser la d'un home ajagut de cap per amunt a la meitat de la bocana del port), inconfusible remei per a alleujar les penes de l'oblit.

No obstant això, tot aquell estat de coses es transforma a la nit i és en la més absoluta obscuritat on la vida empeny a borbollons. Es pot dir que aquella apatia dóna pas al desenfrenament i a la luxúria que tenen el seu marc ideal en les casetes de canya que funcionen com a discoteques de punta a punta de les seves platges. Els llargs cocoters, situats en la zona, són testimonis presencials de les més profundes expressions de goig a través de danses d'inequívoc contingut sexual. Els reggaes sonen a tot volum mentre els ballarins mouen i contorsionen els malucs en un eloqüent i frenètic moviment.

També aquí s'adverteixen les arrels africanes d'una societat en la qual la promiscuïtat deu estar a l'ordre del dia i en la qual el concepte de família va molt més lligat al clan que al propi individu. Aquest viure el present queda descrit en uns hàbits sexuals on els tabús s'estableixen a través dels tòtems lligats a les més ràncies tradicions atàviques i que defineixen el seu peculiar comportament com ocasionals amants. Però per a comportar-se com guerrers en el sentit absolut del terme han arribat a la festa després de passar per certs rituals en els quals es troba presents tota la cosmologia espiritual basada en tradicions d'adquisició de poder. Això representa una alteració de la manera d'entendre el sincretisme per part de les comunitats negres americanes. S'utilitza la religió com a referent enfront de tot tipus de desigualtats socials. Però a Livingston sembla una via per a estrènyer els vincles afectius i l'hedonisme d'aquell poble. Al Brasil l'inici del Carnaval representa una ruptura màgica entre el mundà i el profà que es realitza una vegada a l'any i en la qual la felicitat mor irremeiablement deguda a la seva curta existència. Això no ocorre al Carib Guatemaltec on cada nit és Carnaval, on la foscor de la nit deslliga

l'eixordedor soroll, per transformar-se en catarsi col·lectiva.

Les suaus brises de les ones serveixen per a relaxar les oïdes de les virolades estridències musicals. A l'arribar a la porta d'aquell casal anomenat hotel, àdhuc tinc temps de llambregar una parella que passeja pel carrer amb una tremenda borratxera. Amb els seus rostres desencaixats taral.laregen cançons o balbotegen paraules entretallades per a mantenir-se desperts, els cossos complementaris lluiten per mantenir-se alçats, evitant la fatal ensulsiada a la dura i polsosa superfície.

Un enorme deixant de pedra realitzada en el confi dels temps s'erigeix amb les seves formes extremadament rectilínies cap a les estrelles. El monument està completament gravat amb figures humanes que tenen com a únic tema la unió dels homes amb els déus.

Homes i dones de la desconeguda cultura maia guarneixen el seu cos amb vistosos plomalls o llueixen voluminosos collarets de pedres precioses. Es tracta de presentar una perfecció ideal de volums a la recerca d'un plaer estètic que complaui els creadors de l'Univers. El paper d'un humà observant aquell objecte còsmic és el d'un ésser summament fràgil, desvalgut, petit.

Les seves formes fàl·liques al·ludeixen al principi, a la llavor que és font de vida i que transfigura els cicles reproductius. La pedra així alçada representà el bategar de tota una col·lectivitat a la recerca del més enllà, de l'establiment de canals energètics que els connectin amb l'il·limitat Univers.

La zona arqueològica de Quiriguá es troba terra endins, a la meitat del no-res i a mig camí de la cabdal Ciutat de Guatemala. He deixat endarrere el frondós bosc tropical de la zona costanera per a internar-me en una zona plana on tan sol es troben nombroses plantacions de bananers. Entre aquelles plantacions s'alcen unes esteles que a manera d'agulles afilades apunten directament cap al vast cel. Aquell lloc desolat que, per la seva especial idiosincràsia devia ser un recinte cerimonial dels maies, ocupa poca extensió. Després d'una curta visita, m'he assegut en el bareto construït amb canyes que està situat a l'entrada i quan he demanat un parell de plàtans per a matar la fam del

migdia, m'han ofert tot un penjoll al sorprenent preu de 60 ptes.

Resulta curiós que el metafòric diàleg que he establert, quan mentalment parlava als estels, m'ha transportat a aquell mateix matí en què vaig abandonar Livingston amb la sensació d'empipament per no voler anar-se'm, perquè hi ha tot un món latent i misteriós que tan sol he pogut oloar lleugerament.

En el petit embarcador on encara estava dormint a la fresca el mateix borratxo de la nit anterior, ha vingut a acomiadar-se de mi una noia mulata que vaig conèixer en aquella aventura nocturna. Ella, bonica i melosa ha desitjat sort a algú que s'ha quedat entre atònit i sorprès pel detall de venir a les set del matí per a donar un sincer i afectuós: Adéu. Desitjar-li la millor de les sorts a un desconegut fa recordar que com a humans tots descendim del mateix tronc i que per sobre del color de la pell està l'ànima que conjumina els esperits.

El transbordador que creua a l'altre costat de la badia on es troba la ciutat portuària de Port Barris és una cofurna on s'amunteguen centenars de persones i que parla ben a les clares de la deficient qualitat de les comunicacions en aquest país.

Els passatgers són en la seva gran majoria joves mares de la localitat que duen els seus fills, de curta edat, a la ciutat en la qual deuen assistir en algun centre assistencial. També es veu alguna que altra família que, amb els seus estris, s'embarca cap a la gran aventura de trobar treball a la gran ciutat. En aquest curt i incòmode trajecte m'adono de la seva distinta concepció del temps: no es planifica cap tipus de futur perquè no hi ha res en què pensar. Es viu el present, el dia a dia, procurant el necessari per a sobreviure. Comunitats que s'aproximen a les edats primitives en què el bàsic, el fonamental i imprescindible era la supervivència. Un lloc on Déu proveirà, constitueix la màxima fonamental en un món on l'alcohol i l'apatia causen estralls perquè manca el passat i el futur se'ls presenta inassolible. Un racó del planeta on la vida és curta i per aquest motiu cal gaudir-la.

El brut Port Barris es defineix per un port fronterer on se situa el caòtic eix de comunicacions amb les altres zones del país.

La pols, els carrers sense asfaltar, els clàxons

que sonen, les guaguas que es distribueixen aquí i allí, la multitud apressada la converteixen en un lloc de pas per a tots. De fet, tan sol em quedo el temps imprescindible per a acomiadar-me del grup i iniciar l'excursió cap a Quiriguá. Quan marxo em pregunto si la famosa zona arqueològica plagada d'estels d'ocults significats, podrà compensar-me la incomoditat de viatjar entre sacs de patates i gallines cantarines que duen els camperols indis cap a algun mercat local. Un indi que llueix un enorme bigoti i que va vestit amb teixit de lli s'entreté inquirint-me per la lliga de futbol espanyola i per l'etern duel Barça- Madrid quan tot just hem recorregut alguns quilòmetres a través d'un camí esquitxat de profunds i insuportables sots. Es pot dir que la nit a Ciutat de Guatemala és la d'una autèntica i esglaiadora "ciutat sense llei". En el restaurant, distant a dues quadres del trist i encartonat hotel, no hi ha quasi clientela ja que l'excursió es converteix en la major de les aventures a causa dels perills que encalquen qualsevol pacífic i honrat ciutadà que gosi endinsar-se en el regne de les ombres. En un racó solitari, espero l'arribada d'una pizza que serveixi per a enganyar l'apressant sensació de fam. Per a fer temps m'entretinc llegint la nota d'una integrant del grup convidant-me a sopar en el millor restaurant de la vila i maleeixo al mateix temps la mala fortuna de no poder acudir a tan grata reunió. Desafortunadament vaig arribar molt tard a la capital, després de passar tota una prova de foc pel que fa a les deficientes connexions de les guaguas. Eren ja les tantes de la nit quan vaig albirar una ciutat en la qual els petits comerços per a tot, s'aliniaven indefinidament fins més enllà de la línia de l'horitzó. L'excursió Livingston-Port Barris-Quiriguá tenia el seu imperfecte epíleg en un establiment amorf de marcat estil americà en el qual els colors virolats es contraposaven al principi del bon gust. Entretant les cambres m'observaven inquisitivament preguntant-se si aquell estranger sortit de no se sap on, seria posseïdor del do de la valentia o bé feia temps que havia estat abandonat per qualsevol besllum de seny. I no els faltava una mica de raó ja que el passeig de retorn es va transformar en una constant zig-zaga entre pinxos i buscons situats a les contrades, igual com ho fan els voltors quan

esperen omplir el pap amb una succulenta carnassa.

El meu últim record d'aquella nit, és la d'un home embriac, de pell bruna, poblats bigotis, vestit amb ample barret i roba de lli blanc, amenaçant el personal d'un bareto amb un gran punyal en forma de dalla. Trista gesta per a algú que sofria continus tremolors, producte de la desesperació del qui ha perdut qualsevol besllum d'identitat i que jutja impossible el camí del seu propi retrobament. Falta d'ubicació de multitud d'indígenes que s'apilen en barris miserables i que se senten condemnats per la fatalitat del destí. Alcohol barat que ennuvola les ments per a evitar plantar cara a un món no desitjat, ignorants de llur cultura i amb les imposicions dels grans terratinents. Veritable plaga que tot just en poc temps duu camí d'enderrocar qualsevol possibilitat de considerar els desclassats integrants de la dignitat humana.

Trista postdata: Fa tot just dos mesos del meu retorn a Barcelona quan m'assabento del naufragi del transbordador Livingston-Port Barris, en el qual hi ha hagut moltíssimes víctimes a causa de la sobrecàrrega humana. Entre aquestes, en la seva majoria veïnes de Livingston, s'hi comptaven nombrosos nens petits i les seves mares, encara adolescents. Ignoro si els que estaven amb mi en aquell dia de trajecte es trobaven entre les víctimes, i continuo estremint-me quan penso que aquella bufona mulata del comiat s'havia embarcat en tan infausta jornada per a complir les estranyes ires del destí. Però ara, des de la distància que dóna tant el temps com l'espai, puc per fi comprendre el sentit d'unes vides en les quals el culte a la mort es troba permanentment present en el més essencial de les seves pràctiques. Un món on cal agafar-se amb força a l'immens poder de les passions així com el sol ardent il·lumina com un foc abrasador les més mínimes entranyes del tròpic. Un país en el qual la vida i la fi de l'existència realitzen uns balls macabres penjats pel frèvol fil d'una destinació que em sembla excessivament cruel. Condemnats al no-res dels marginats i als avatars de les tempestes, tan sol els quedava encomanar-se als més alts esperits i esperar, resignadament, en la més absoluta de les incerteses.

Com dèiem al número passat, la nova seu de **La Femosa**, a cal Tomàs, no només va servir com a local d'esbarjo. També des d'allí es va fer cultura i, sobretot, allò que llavors en dèiem fer país. De memòria m'és impossible parlar de tots els actes culturals que s'hi van organitzar, per això em limitaré a parlar només de les conferències i, segurament, no pas de totes. Només parlaré de les que (per les circulars que escampàvem pel poble i que es conserven a l'arxiu de **La Femosa**) n'ha quedat constància.

L'any 1974, atrafegats com estàvem a fer funcionar el nou local, no hi va haver temps per gran cosa més. No va ser fins al gener febrer del 75 que van començar les tandes de conferències.

Fer conferències en un lloc dedicat a l'esbarjo no deixa de ser curiós, però va ser així. Tothom ja estava advertit: el dia que hi havia conferència, mitja hora abans es plegaven totes els activitats, s'arregleraven les cadires i es desendollaven les màquines dels refrescos i del cafè perquè no fessin soroll, i començava la conferència.

Encara que ara pugui semblar inversemblant, llavors no es podia organitzar una conferència sense demanar, per escrit i amb quinze dies d'anticipació, un permís especial al *Gobierno Civil de Lérida*, fent constar el nom del conferenciant (hora i lloc) i el tema a parlar i, aquest, tan si l'autoritzava com no, ho feia constar també per escrit. Encara que la conferència fos autoritzada (no em vam fer cap que no ho fos) a l'hora que havia de començar, sempre venien una parella de guàrdies civils, els quals no entraven mai al local; es quedaven al carrer fins que finalitzava la conferència.

Del gener de 1975 (les tandes de conferències només es programaven als mesos d'hivern) fins al novembre de 1976 es van fer més de quinze conferències amb conferencians tan rellevants com: Joaquim Ferrer i Roca (*Història del sindicalisme a Catalunya*, 14-11-75). Xavier Casassas i Miralles (*Passat, present i futur del sindicalisme*, 21-11-75). Aquestes dues

conferències sobre el sindicalisme, no es vam poder fer en les dates indicades, ja que el Govern Civil ens va denegar els permisos. Els vam tornar a demanar i finalment es van poder fer, una el 14 de febrer del 76 i l'altra el 28 de mateix mes. M. Aurèlia Capmany i Farnés (*La dona en el món d'avui*, 29-11-75). Joan Maluquer de Motes (*El poblament prehistòric a les comarques de Lleida*, 6-2-76). Miquel Tarradell i Mateu (*La romanització*, 28-2-76).

Una de les conferències que hom recorda més agradablement va estar la que va fer mossèn Ramon Florensa (*Una Missió al Brasil*, 6-2-75), ja que aquest simpatiquíssim capellà que havia estat missioner al Brasil, va portar, a més d'estris quotidians dels nadius d'on feia de missioner, dues pells de serps anacondes, una de les quals feia 6 metres de llargada. Segons ens va explicar, aquella serp va entrar en un tancat i es va menjar un porc; amb la panxa plena no va poder sortir per on havia entrat i, és clar, allí la van matar. Els nadius, van regalar la pell degudament arranjada al missioner, el qual la guardava gelosament com a record entranyable.

El nom d'altres conferencians que he pogut trobar a les circulars són: Ramon Boleda, Emili Junyent, Jordi Peix, Xavier Aixalà i Ramon Morell, dels altres no n'ha quedat constància o no l'he trobada.

L'hivern 1976-77, davant els canvis polítics que s'estaven produint, La Femosa va obrir els seu local a tots els partits polítics que volguessin presentar les seues formacions. Els partits dels quals tinc constància que van aprofitar aquesta oferta van estar Partit Socialista de Catalunya (Reagrupament) *PER UNA CATALUNYA NOVA* (26-3-76), van parlar Joaquim Arana, Manuel Lladonosa i Xavier Mauret. Fron Nacional de Catalunya: *LES LLIBERTATS CATALANES* (dia 6, no consta el mes ni l'any), van parlar Pere Culleré, Joan Cornudella i Josep Guillem. Partit Socialista de Catalunya (Congrés), Van parlar Josep Pané (pagès), Josep Santmartí (mestre) i Francesc Capacete

(advocat). Aquesta presentació que no porta títol, es va fer el dia 19-2-77.

En la mateixa circular que anuncia la presentació d'aquest darrer partit, hi ha aquesta nota: **La Femosa**, enguany tenia previst de fer la presentació a Artesa de tots els partits dels quals avui se'n parla tant./ La intenció era de fer venir tots els partits que volguessin i poguessin, des dels de dreta fins als d'esquerra./ Un dels problemes amb què comptàvem, és l'oportuna autorització del Govern Civil. Fins ara ens han denegat aquests dos: PTE (Partit del Treball d'Espanya) i PESUC (Partit Socialista Unificat de Catalunya).

El dia 24 de novembre de 1976 **La Femosa** va organitzar la presentació del sindicat UNIÓN DE PAGESOS, curiosament aquesta presentació (al full no consta qui va parlar) es va fer a la sala de l'Hogar del Productor. En una nota destacada de la circular, hi posa: *Hi haurà la calefacció engegada.*

Al marge de les conferències, l'any 1976 va

estar un any força ple d'activitats culturals. D'una part **La Femosa** va publicar tres opuscles ben diferents: *EL PALEOLÍTIC A LA VALL DE LA FEMOSA*, *LA VILETA (origen d'un poble que creix)* i *UN ANY DE VIDA D'UN POBLE*. Es va fer també, el 25 d'abril el *DIA DELA VILETA*, per aquest motiu es va guarnir el carrer amb senyeres s'omplena d'eines de pagès en desús, com rascles de ferro, reus i polleganes etc. I en diferents cases es van muntar exposicions (ceràmiques, ferros forjats eines de pagès de fusta i ferro). També per tot el carrer (clavades a les portalades de les cases) hi havia les fotografies de totes els interessants cellers de les cases d'aquell carrer i, a més a més, es va muntar una parada de llibres en català. Tot el dia va ser una festa de tanta gent que van pujar a la Vileta.

Al proper número, si s'escau, comentaré com es va acabar aquesta petita història de la Història de **La Femosa**. Fins llavors.

GOBIERNO CIVIL
DE
LÉRIDA
Sección de Administración General

Fecha: 18-11-75
Regido: 12-19
Folio: 11121
Nº/PROL:
S/POL: escrito 3-11-75
Asunto: Resolución.

En contestación a su escrito referenciado solicitando autorización para que pueda celebrarse el día 21 del actual a las 21,30 horas una conferencia bajo el tema "Pasado, presente y futuro del sindicalismo" por D. Javier Cassasas y Miralles, en el local social de la Agrupación cultural La Femosa, comunico a Vd. que he resuelto denegar el permiso solicitado.

La presente resolución no es definitiva en vía administrativa y contra ella puede interponer recurso de alzada, directamente o por conducto de este Centro, ante el Excmo. Sr. Ministro de la Gobernación en el plazo de quince días.

Dios guarde a V. muchos años.
EL GOBERNADOR CIVIL,

D. Casimiro Gallart Carulla- Pte. Agrupación Cultural
La Femosa- ARTESA DE LERIDA

GOBIERNO CIVIL
DE
LÉRIDA
Sección de Administración General

Fecha: 27-1-76
Regido: 12-19
Folio: 11121
Nº/PROL:
S/POL:
Asunto: Autorización de Reunión

Vista la petición formulada al efecto, he resuelto, de acuerdo con lo dispuesto en el art.º 260 d) de la Ley de Régimen Local, autorizar la celebración de la reunión que a continuación se detalla:

Solicitante: D. Casimiro Gallart i Carulla, Presidente Agrupación Cultural "La Femosa".
Lugar: ARTESA DE LERIDA- su local social.
Fecha y hora: día 14 febrero próximo, 21,30 - horas.
Orden del día
Conferencia: "Pasado, Present i futur del Sindicalisme", por D. Xavier Cassasas i Miralles
Con coloquio.

Lo que se comunica, para conocimiento y efectos.
Dios le guarde muchos años.
EL GOBERNADOR CIVIL,

D. Casimiro Gallart i Carulla- ARTESA DE LERIDA

Asunto: Autorización de Reunión

Vista la petición formulada al efecto, he resuelto, de acuerdo con lo dispuesto en el art. 8.260 d) de la Ley de Régimen Local, autorizar la celebración de la reunión que a continuación se detalla:

Solicitante D. Casimir Gallart i Carulla, Presidente Agrupación Cultural "La Femosa".
Lugar ARTESA DE LERIDA - su local social.

Fecha y hora día 21 febrero próximo, 21,30 horas.

Orden del día
Conferencia: "La Romanització", por D. Miquel Ferradell i Mateu.
Con coloquio.

Lo que se comunica, para conocimiento y efectos.

Dios le guarde muchos años.

EL GOBERNADOR CIVIL,
[Firma]

D. Casimir Gallart i Carulla - ARTESA DE LERIDA

Asunto: Autorización de Reunión

Vista la petición formulada al efecto, he resuelto, de acuerdo con lo dispuesto en el art. 8.260 d) de la Ley de Régimen Local, autorizar la celebración de la reunión que a continuación se detalla:

Solicitante D. Casimir Gallart i Carulla, - Pte. Agrupación Cultural La Femosa.
Lugar ARTESA DE LERIDA - su local social.

Fecha y hora día 6 actual, 21,30 horas.

Orden del día
Conferencia "El problema prehistórico a les comarques de Lleida".
Conferenciante D. Joan Malaguer de Noces i Nicolau.
Con coloquio.

Lo que se comunica, para conocimiento y efectos.

Dios le guarde muchos años.

EL GOBERNADOR CIVIL,
[Firma]

D. Casimir Gallart i Carulla - ARTESA DE LERIDA

EL PALEOLITIC A LA VALL DE LA FEMOSA

LA VILETA (origen d'un poble que existe)

ARTESA DE LLEIDA

un any de vida d'un poble

VI NOMENATGE A LA VELLESA

ARTESA DE LLEIDA - 10 de Maig de 1976

Cicle de Conferències

ARTESA DE LLEIDA - 1976

index

index	pàgina
PRESENTACIÓ	2
AGENDA	3
ESPORTS	7
TEATRE	8
LA TROBADA D'ESTIBIS	9
UNA PUBLICACIÓ D'ARQUEOLOGIA	9
PERSPECTIVES PER A LA NOSTRA FRUITA	11
UNA NIT DE POINA (presentació de UNIS DE PAGESOS)	15
ALGUN PENY SOBRE EL NACRE SÓN ELS SINDICALS	16
EL TROBADA DE L'ALGAM I TABLE	17
ELS INNOCENTS	19

FRONT NACIONAL
DE CATALUNYA

ARTESA DE LLEIDA

Conferencia

"Les Llibertats Catalanes"

INTERVINDRAN:

Pere Culleré
Joan Cornudella Feixa
Josep Guillem

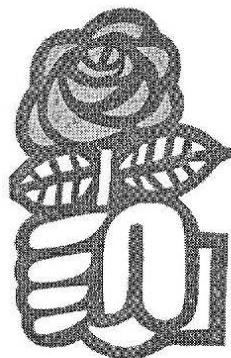
Data: Diumenge dia 6
Hora: 12 del migdia
Lloc: Agrupació Cultural
"LA FEMOSA" Plaça Major

www.la-femosa.com

mitins a
Artesa de Lleida

Dissabte 26 de Març
a les 10 de la nit

Local Social LA FEMOSA

PSC

Per una
CATALUNYA
Nova

PARLARAN:

Joaquim Arana
Manuel Lladonosa
Xavier Maurel

PARTIT SOCIALISTA
DE CATALUNYA

Regroupement Adhérent de Philippe de la International Socialiste

ABRIL
25
1976

artesa
de
lleida

DIA DE LA VILETA

Dins dels actes organitzats pel DIA de la VILETA, s'instal·larà en aquest carrer d'Artesa, i a unes quantes cases, les exposicions d'eines populars següents:

- I - Ceràmiques i coses de la llar en desús
- II - Claus i ferros forjats
- III - Eines de pagès velles
- IV - Fotografies de cases i seller de la Vileta
- V - Papallones i insectes de la Comarca

Aquestes EXPOSICIONS restaran obertes tot el dia 25, de les dotze del matí fins a les vuit de la tarda, i els següents diumenges de maig, només al matí.

Hi haurà parada del llibre català

www.la-femosa.com

© 2004, S.L. Artesa de Lleida

Cicle de Conferències

Febrer - 1.976

PROGRAMA

- DIA - 6** A DOS QUARTS DE DIES DE LA VILETA
- POBLAMENT PREHISTÒRIC A LES COMARQUES DE LLEIDA
- DIA - 14** A DOS QUARTS DE DIA DE LA VILETA
- PASSAT, PRESENT I FUTUR DEL SINDICALISME
- DIA - 21** A DOS QUARTS DE DIES DE LA VILETA
- LA ROMANITZACIÓ
- DIA - 28** A DOS QUARTS DE DIA DE LA VILETA
- HISTÒRIA DEL SOCIALISME A CATALUNYA

LLOC:

Local social de

LA VILETA - ARTESA DE LLEIDA

! us hi esperem !

TOT PASSEJANT LO GOS

Els maltractaments psíquics i psicològics
dels animals i de les persones

La Mari Cose Ara i Corro i la Bepeta Fila Prim s'han trobat de nou tot passejant el gos. Fa mesos que no es veuen per això la trobada estimula comentaris sobre les darreres facècies relacionades amb els animals, però aquesta vegada el tema surt espontàniament perquè la Mari Cose arriba esverada i acalorada com si algun ensurt la persegüís.

-Caram Mari Cose, quina fila fas, que t'has barallat amb algú?

-Lo cap li haurien de trencar! Ara que... lí ai fotut una patada als morros que ha quedat ben lluit. I tan ben aducat que diuen que esta.

-però de què parles?

-Que no ho sas? Però si tol lo poble ni va ple!. Aquell gossot de (pítip) que diuen que cada dos par tres mossa a la gent. Ara mateix...

-Qui dius què?

-Sí dona sembles forastera, tu, aquell de la casa de pedra...

-Ah! Sí!

-Pues venie cap aquí i veia lo gos corrent com un asperitat i l'amo que li donae ordas: vine cap ací, passa cap allà. Lo gos anae d'un lloc a l'altre que no sabie lo que es feie. Tant aviat li die una cosa com l'altra. Io pensae entre mi, sirà veritat lo que diuen que s'ha tornat boig! I en aquestes que al passar me salte al braç... Jo que me'l vec vindre, foto astrabada i puntada als morros. Mira al jersei m'hi hauré de posar un punt i tot!

-però no t'antenc, que no dies que estae tan ben aducat!

- Sí dona, si diuen que el va portar amb una escala de gossos i tol, però l'amo lo fa anar com un sanderot donant-li ordas contradictòries i l'animal es veu que ara està com una regadora. Ha mossegat a grans i petits, ha fet caure a gent de la bicicleta. -

Això es pot considerar maltractament sociològic si és que no li pega també.

-Sociològic a l'animal i físic a les persones.

-Però no hi ha una normativa municipal?

An aquelles circulars que van passar prou que ho die que los gossos havien d'anar lligats pel carrer, que s'havien de recollir les caques...

-Tot lo que vulgos, ell diu que lo gos ja el té an regla, que té totes les vacunes...

-només faltarie, però no n'hi ha prou. La llei es veu que també vigila perquè no es molesto als veïns...

-Sí, sí, pues mira que al Poble Nou hi ha molta gent queixosa. Alguns avien lo gos i ...au! a cagar al carrer. N'hi ha que fins i tot han hagut de posar una reixa per treure-se'ls de damunt!

-Quina barra! I damunt se queixaran si lo carrer està brut.! Al menjador de casa seue haurien de cagar!. Aquí sí que es pot dir que hi ha gent maltractada pals amos dels animals. I la gent que no es queixa?, i l'Ajuntamen i l'Alternativa, que no fan res?.

-Es veu que hi ha gent que s'ha queixat a l'Ajuntament, i també a l'Alternativa, però a l'hora de donar noms ... fins que hi haurà algú que tindrà lo que ha de tenir i... De tant en tant trobes algú que en fa cas. Sas aquell gos gros de color palla que dien que era perillós? Pues ara sempre el trauen lligat i es veu que si caga pal carrer també pleguen la merda i la llancen amb una papelera.

-Dona, també hi ha gent com cal. Es veu que van astar a punt de cridar al veterinari perquè lo sacrificués perquè no se'n podien cuidar.

-Mira me sap greu de diu, però es millor això que no abandona'l o deixa'l pal carrer molestant als veïns. Quan un té un animal ha de saber que porta una fonya i uns gastos i si no'l pot cuidar bé, que no'l tingo...

-I què me'n dius dels animals abandonats aquest estiu?... ègant, rebentant bosses de bassura... sempre bruts i afamats... Diuen que si no hi ha manera de pugue'ls agafar... i

-Sí, però si els agafessen tan aviat com apareixent pal poble que ancaara són mansos, en contes d'asperar, amb tota la patxorra, que passessen les vacances d'estiu, aquest problema no el tindriem.

-És que tenim una paciència!

-I què en saps de l'ama d'aquell gos atropellat que anava suelto pel carrer?

-Diu que els de l'Alternativa van anar a la Secretaria dels Animals a Medi Ambient, a Lleida, a denunciar el fet, però els van contestar que si l'animal no portava xip no hi podien fer res.

-Quina merda de llei, tu!

-Hi ha ho pots ben dir.

-I de la Protectora Comarcal què se'n sap.

-Que finalment la faran a la Partida de la Caparrella i que serà un centre de recuperació d'animals que podran visitar los escolars par aduca'ls de cara als animals domèstics.

-però haurà de ser gran perquè hi ha molts animals abandonats.

-300 diu que n'hi cabrà, contant Lleida i comarca.

-Però no'm vas dir que a Lleida sol n'hi havia mes de 700?

-S,í però an aquest país les coses sempre les fem a mitges. .

-Mai més ben dit. Después, tot són programes de bones intencions i llibres blancs de no sé què. I qui no astigo content que s'hi poso fulles.

A l'ombra d'aquest cos

E. Solà i Miró

A l'ombra d'aquest cos,
que no em pertany,
recolzo l'ànima;
observo els dies perduts
per la tristesa
i em pregunto:
Quant temps malversarem encara,
abans de trobar la fórmula
que ens absolgui
de tant dolor, com suporta
aquesta terra?

Quants ulls de glaç
esborraran, en la fosa,
postes multicolors,
i aquest camí trenat
que ens espera.

La mà de la gent es dissol,
perduts mútuament
en la brega i la complanta.

No veus, amic,
que estem perdent la vida
en lluites eixorques
que ens corsequen
i ens castiguen?

¿Quan és que el fil s'acaba,
i no hi haurà demà
per lligar estels,
ni cosir retalls d'esperança
que ens alliberin
de la pena, tan fonda,
de l'estèril i sempiterna
controvèrsia?

TELÈFONS I HORARIS D'INTERÈS

Ajuntament: 973 167162
 Assistent social: dimecres alterns, 973 167315
 Correus: dilluns a divendres, 8-10 h, dissabte 8-9 h
 Farmàcia: 973 167204
 Biblioteca: dimarts i dijous de 6 a 8 de la tarda
 La Femosa 973 167874

Adreça electrònica: lafemosa@artesa-de-lleida.xctl.net
 Metge: 973 167291
 Metge urgències: Dies feiners: 15 h – 8 h i els festius tot el dia, 973 142029 / 973 142033
 Museu: Hores convingudes (Ajuntament)
 Taxi: 973 167325

Horari dels autobusos que paren a Artesa				
LLEIDA a ARTESA			ARTESA a LLEIDA	
De dilluns a divendres				
11 h		Matí	7 h 10 min	
12 h			8 h	Cogul
13 h 15 min	Albagés - Cogul			8 h 20 min ESO
			9 h 40 min	
			12 h 10 min	
3 h	Durant el curs	Tarda	3 h 30 min	
4 h	Durant el curs		4 h 15 min	Cogul
6 h 30 min			4 h 30 min	
7 h 30 min	Albagés - Cogul			
8 h 30 min				
dissabte				
11 h		Matí	8 h 10 min	
12 h			9 h 45 min	
13 h 15 min			12 h 10 min	
7 h 30 min		Tarda	4 h 30 min	

SOLUCIONS ALS MOTS ENCREUATS

HORIZONTALS

1. Concordadora. 2. On. Oi. Irònic. 3. Neutralitzar. 4. Victòria. Aede. 5. Ogino. Pur. AD. 6. C. Lempires. i. 7. Amor. Adossat. 8. Tesis. Al. Sia. 9. On. Sortia. Tr. 10. Riu. Preparà. 11. Istria. Iraní. 12. Acato. Padràs.

VERTICALS

1. Convocatòria. 2. Oneig. Menisc. 3. N. Utilós. UTA. 4. Cotoneria. RT. 5. Morrió. Sipió. 6. R. Ai. Pa. Art. 7. Dilapidaré. P. 8. Ari. Urologia. 9. Dotares. Sard. 10. Onze. Sss. Rar. 11. Riada. Aitana. 12. Acreditar. Is.

Edita l'Agrupació Cultural
La Femosa,
carrer dels Gallart, 7.-
25150. Artesa de Lleida.

Aquesta publicació local
rep el suport de:

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

INSTITUT
D'ESTUDIS
ILERDENCs

Fundació Pública de la Diputació de Lleida

Ajuntament
d'Artesa de Lleida.

